

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců JUDr. Vojtěcha Šimíčka a JUDr. Karla Šimky v právní věci žalobkyně **E. V.**, zastoupené Mgr. Vendulkou Kalovou, advokátkou se sídlem Blansko, Wolkerova 2, proti žalovanému **Celnímu ředitelství Brno**, se sídlem Brno, Koliště 21, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 11. 7. 2005, č. j. 57 Ca 12/2003 - 47,

t a k t o :

I. Kasační stížnost **se z a m í t á .**

II. Žalovanému **se n e p ř i z n á v á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Kasační stížností podanou v zákonné lhůtě se žalobkyně jako stěžovatelka domáhá zrušení shora uvedeného rozsudku Krajského soudu v Brně, kterým byla zamítnuta její žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 6. 3. 1998, zn. 1055-0101-01/98. Tímto rozhodnutím bylo zamítnuto její odvolání proti rozhodnutí Celního úřadu Blansko ze dne 9. 2. 1998, č. j. 24-0166/TR/98/R, jímž byla stěžovatelce uložena pokuta podle § 295 odst. 1 písm. b) zákona ČNR č. 13/1993 Sb., celní zákon, ve výši 40 000 Kč za přestupek podle § 294 odst. 1 celního zákona, který spáchala tím, že její osobní automobil v celní hodnotě 165 325 Kč byl propuštěn na základě nesprávných údajů, a porušila tak § 105 odst. 4 citovaného zákona. Krajský soud žalobu zamítl, neboť dopěl k závěru, že rozhodnutí žalovaného je vydáno v souladu se zákonem.

Stěžovatelka v kasační stížnosti uvádí, že uplatňuje důvod uvedený v § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“). Konkrétně

pak namítá, že se krajský soud dostatečně nevypořádal se všemi žalobními námitkami. Podle stěžovatelky neuvedl „žádný zákonný podklad pro jednání žalovaného, na základě kterého si žalovaný vysledoval jakousi údajně druhou fakturu“. Stěžovatelka je přesvědčena o tom, že neexistují dvě faktury. Doklad „vysledovaný“ žalovaným totiž není fakturou – jednak neobsahuje náležitosti uvedené v zákoně o účetnictví pro faktury a navíc nikdy nebyl předložen jeho originál. Ke kopiím dokladů pak podle stěžovatelky přihlížet nelze, neboť není jistota, že nebyl předložen falzifikát. Kopie založená ve spisu navíc neobsahuje ani razítko z tranzitní celnice. Krajský soud k těmto argumentům vůbec nepřihlédl a pouze se ztotožnil se závěrem žalovaného. Stěžovatelka má za to, že se přestupku nedopustila. Celní zákon stanoví, že clo je vypočteno z celní hodnoty zboží. Celní hodnotou je pak skutečně zaplacená cena. V daném případě tedy cena, na kterou stěžovatelka obdržela fakturu a kterou také zaplatila. Tuto fakturu též řádně předložila. Podle stěžovatelky nelze přihlížet k výpovědím svědků, kteří svoje výpovědi měnili a tyto výpovědi se navíc navzájem lišily. V neposlední řadě poukazuje na to, že celní orgán nepřihlížel k ceně dle faktury, nýbrž ji bez zákonné opory vypočetl podle § 72 celního zákona. Navrhuje proto, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek Krajského soudu v Brně zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že faktura znějící na částku 8 500 CHF byla zaslána na žádost Celního úřadu Blansko přímo prodávajícím. Tato faktura obsahuje otisk razítka švýcarské celnice a datum 10. 3. 1997. V celních rozhodnutích je tento důkaz uveden i s vyhodnocením, proč právě tato částka je považována za cenu skutečně placenou a tato faktura za pravou (byla potvrzena a zaslána prodávajícím, na rozdíl od faktury předložené stěžovatelkou, je indosována švýcarským celním úřadem a i po obsahové stránce se jedná o doklad důkazně silnější a věrohodnější – obsahuje číslo objednávky). Pravost uvedené faktury pak potvrdily i výpovědi svědků pana Š. a C.. Žalovaný tuto fakturu považuje za relevantní důkaz, přestože se jedná o fotokopii. Námitka stěžovatelky týkající se obecného neuznávání fotokopii dokladů se jeví účelovou. Podle žalovaného naopak veškeré důkazy ukazují na to, že faktura, kterou předložila stěžovatelka, je nesprávná a podvržená. Žalovanému rovněž není známo, že by shora uvedení svědci měnili své výpovědi. Pokud pak jde o drobné nesrovnalosti v jejich výpovědích, tak ty se týkají pouze nepodstatných skutečností. Žalovaný proto navrhuje kasační stížnost jako nedůvodnou zamítnout.

Důvodnost kasační stížnosti posoudil Nejvyšší správní soud v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů (§ 109 odst. 2, 3 s. ř. s.).

Stěžovatelka v kasační stížnosti výslovně označila ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., avšak vedle tvrzené *nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení*, které je obsahem tohoto ustanovení, namítá rovněž, že se krajský soud nevypořádal se všemi jejími žalobními námitkami, tedy důvod uvedený v § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. (*nepřezkoumatelnost spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, popřípadě v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé*).

Ze správního a soudního spisu pak vyplynulo, že stěžovatelka podala dne 13. 3. 1997 návrh na celní řízení při dovozu zboží, které nemá obchodní charakter, konkrétně osobního automobilu Ford Mondeo 2,0 v ceně 3000 CHF, k tomu přiložila na uvedenou částku doklad ze dne 10. 3. 1997 potvrzený razítkem prodávajícího F. A. A. Celní úřad Blansko však tuto cenu považoval za nepřijatelnou (podhodnocenou), a proto celní hodnotu stanovil podle § 72 celního zákona ve výši 75 350 Kč; s takto stanovenou cenou vyslovila stěžovatelka souhlas.

Celní úřad přípisem ze dne 26. 11. 1997 kontaktoval prodávajícího a ten mu následně zaslal na předmětný automobil fotokopii faktury znějící na částku 8500 CHF, ostatní údaje (tj. kupující, prodávající, datum prodeje, označení prodáváného automobilu) byly totožné s těmi na faktuře předložené stěžovatelkou. Součástí spisu jsou rovněž úřední záznamy Policie České republiky Blansko o podaném vysvětlení J. C. (ze dne 18. 12. 1997 a 4. 3. 1998) a M. Š. (ze dne 18. 12. 1997 a 9. 1. 1998). J. C. předmětný automobil do České republiky dopravoval a M. Š., který si objednal dovoz dalšího automobilu (Ford Fiesta), s dopravcem cestoval. Uvedení se k existenci dvojích faktur s různou cenou shodně vyjádřili tak, že jejich použití navrhl Ing. A. V.. J. C. uvedl, že faktury s nižší cenou (jak na automobil Ford Mondeo tak Ford Fiesta) vypsál přímo on a že na nich uvedl cenu nižší, než která byla skutečně zaplacená. Tyto faktury pak byly předloženy při průjezdu státní hranice a poté Celnímu úřadu v Blansku. M. Š. pak výslovně sdělil, že cena za automobil Ford Mondeo, kterou zaplatil prodávajícímu, byla mezi 8000 a 8500 CHF. Ing. A. V., který dovoz předmětného vozidla pro stěžovatelku (svoji matku) zajišťoval, dne 18. 12. 1997 uvedl, že si na nákupní cenu vozidla nepamatuje a že doklady, které předkládal na celnici, obdržel od dopravce. Na základě uvedených skutečností zahájil celní úřad se stěžovatelkou řízení o celním přestupku. Při ústním jednání konaném dne 6. 2. 1998 stěžovatelka uvedla, že veškeré věci týkající se dovozu předmětného automobilu zajišťoval její syn Ing. A. V., kterému k tomu udělila plnou moc. Fakturu na částku 8500 CHF zpochybnila, neboť tato cena neodpovídá ceně, za kterou se obdobné automobily prodávaly v bazarech. Rozhodnutím Celního úřadu Blansko ze dne 9. 2. 1998 byla stěžovatelce uložena pokuta podle § 295 odst. 1 písm. b) celního zákona ve výši 40 000 Kč za přestupek podle § 294 odst. 1 celního zákona, za porušení § 105 odst. 4 citovaného zákona, který spáchala tím, že její osobní automobil v celní hodnotě 165 325 Kč byl propuštěn na základě nesprávných údajů. Proti tomu podala stěžovatelka odvolání, které však bylo rozhodnutím žalovaného ze dne 6. 3. 1998 zamítnuto. V podané žalobě stěžovatelka nesouhlasila s existencí faktury na 8500 CHF a tvrdila, že automobil koupila za 3000 CHF. Uvedenou částku pak podle ní nepřímou potvrdil i celní úřad při stanovení celní hodnoty podle § 72 celního zákona, neboť tímto způsobem dospěl k částce jen nepatrně vyšší. Stěžovatelka rovněž nesouhlasila s výší stanovené pokuty a navrhla, aby byl vyslechnut její syn Ing. A. V., který celou záležitost na základě plné moci vyřizoval. Krajský soud její žalobu napadeným rozsudkem zamítl.

Stěžovatelka předně tvrdí, že se krajský soud nevypořádal s její žalobní námitkou, týkající se faktury znějící na částku 8500 CHF. S tímto jejím tvrzením však nemůže zdejší soud souhlasit. Jak totiž vyplynulo ze soudního spisu, stěžovatelka v žalobě k této faktuře uvedla, že obě předmětné faktury (tj. ta předložená stěžovatelkou na částku 3000 CHF a ta, kterou od prodávajícího získal žalovaný na částku 8500 CHF) se liší pouze touto kupní cenou, v ostatních údajích jsou zcela totožné. Poukázala také na to, že náš právní řád žádné výslovné požadavky na tento účetní doklad nemá a obě faktury je třeba tedy považovat za řádné účetní doklady podle zákona o účetnictví. Stěžovatelka rovněž uvedla, že za automobil zaplatila 3000 CHF a nedokáže si vysvětlit z jakého důvodu prodávající zaslal celnímu úřadu fakturu s cenou odlišnou. Krajský soud, který v souladu s § 75 odst. 2 s. ř. s. přezkoumává napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů, v rozsudku k tomu uvedl, že námitky žalobkyně nepokládá za důvodné a naopak se plně ztotožňuje s názorem žalovaného. Dále poukázal na to, že na základě listinných důkazů bylo zjištěno, že stěžovatelka v celním řízení předložila nesprávnou fakturu, v níž byla uvedena cena nižší než skutečná, a porušila tak § 105 odst. 4 celního zákona. V reprodukční části rozhodnutí pak tyto důkazy citoval. Z uvedeného je zřejmé, že se krajský soud touto námitkou sice stručně, avšak v daném případě dostatečně zabýval. Z obsahu celého rozsudku je totiž zřejmé, že soud považoval fakturu, kterou předložila stěžovatelka, za nevěrohodnou a nepravou,

neboť ze svědeckých výpovědí vyplynulo, že za automobil byla zaplacená částka, která figurovala na faktuře zaslané prodávajícím (tj. 8500 CHF). Za daného stavu tedy stručné odůvodnění krajského soudu nebylo na závadu. Tvrzený důvod kasační stížnosti uvedený v § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. tedy neobstojí.

Pokud pak jde o nesprávné posouzení právní otázky soudem, tak ani naplnění tohoto důvodu kasační stížnosti Nejvyšší správní soud neshledal. Předně je třeba uvést, že tvrzení o tom, že není možné přihlížet k fotokopiím dokladů, uplatnila stěžovatelka poprvé až v kasační stížnosti, ačkoliv je mohla uvést již v řízení před krajským soudem; tato námitka je tak podle § 104 odst. 4 s. ř. s. nepřípustná a Nejvyšší správní soud se jí proto nemůže zabývat. Nad rámec uvedeného je však vhodné poukázat na to, že nelze obecně veškeré fotokopie považovat za listiny bez vypovídací hodnoty. Naopak v soudním řízení správním jako důkaz mohou sloužit všechny prostředky, jimiž lze zjistit stav věci (§ 125 občanského soudního řádu, § 64 s. ř. s.), a je tak třeba jednotlivé důkazní prostředky a jejich vypovídací hodnotu posuzovat vždy podle konkrétní situace.

Ani s dalšími námitkami zpochybňujícími pravost faktury vystavené na 8500 CHF a v důsledku toho zákonnost udělení pokuty, nemohl zdejší soud souhlasit. Ustanovení § 294 odst. 1 celního zákona stanoví, že celním přestupkem je zaviněné jednání, které porušuje nebo ohrožuje zájem společnosti způsobem uvedeným v § 293, nejde-li o trestný čin. Podle § 295 odst. 1 písm. b) celního zákona v rozhodném znění uloží celní úřad za celní přestupek pokutu ve výši uvedené v odstavci 2 tohoto ustanovení. Odst. 2 pak stanoví, že za celní přestupek uvedený v § 293 písm. a) až e) lze uložit pokutu do 50 000 Kč a za celní přestupek podle § 293 písm. f) až k) pokutu do 20 000 Kč. V daném případě byla stěžovateli udělena pokuta za spáchání přestupku uvedeného v § 293 písm. d) celního zákona. Podle tohoto ustanovení poruší celní předpisy ten, kdo způsobí, že mu bylo zboží propuštěno na základě nepravých, pozměněných nebo padělaných dokladů nebo nesprávných nebo nepravdivých údajů. Podle § 105 odst. 4 celního zákona je podání celního prohlášení považováno za projev vůle deklaranta navrhnout předmětné zboží k propuštění do příslušného režimu. Podáním celního prohlášení potvrzuje deklarant správnost údajů v něm obsažených, pravost dokladů, kterými je doloženo, a zavazuje se k plnění povinností vyplývajících z propuštění zboží do navrženého režimu.

Jak vyplynulo ze správního spisu, stěžovatelka předložila dne 13. 3. 1997 k návrhu na celní řízení při dovozu zboží doklad ze dne 10. 3. 1997 potvrzený razítkem prodávajícího F. A. A., vystavený na částku 3000 CHF. Proávající však k žádosti celního úřadu předložil na předmětnou transakci fakturu na částku 8500 CHF. Rovněž dva svědci, kteří dovozu automobilu ze Švýcarska do České republiky byli osobně přítomni a fakticky jej realizovali, shodně potvrdili existenci dokladů na nižší cenu, než byla skutečně zaplacená. Přičemž jeden ze svědků (J. C.) se k tvorbě tohoto dokladu přímo přihlásil (v úředním záznamu č. ORBK – 2223/Ř-HK-97 ze dne 4. 3. 1998 uvedl, že „na naléhání pana Š. použil tiskopisy, které byly v uvedeném autobazaru k dispozici, a tyto tiskopisy vypsál tím způsobem, že byly použitelné jako faktury“; také sdělil, že zde uvedl cenu nižší než skutečnou) a druhý (M. Š.) potvrdil, že za automobil bylo zaplacené mezi 8000 a 8500 CHF a že tyto peníze osobně doplácel. Domnívá-li se stěžovatelka, že výpovědi těchto osob jsou pro údajné rozpory nevěrohodné, nelze s ní souhlasit. Oba uvedení svědci shodně potvrdili, že za automobil bylo ve skutečnosti zaplacené více, než kolik bylo uvedeno na faktuře předložené celnímu úřadu. Pokud se jejich výpovědi rozcházejí v tom, kdo se na tvorbě a následném předložení nepravých dokladů podílel více a kdo méně, nelze se tomu divit. Každopádně tento nesoulad žádným způsobem nezpochybňuje hodnověrnost tvrzení, na kterých se shodují, tím spíše pokud faktura na částku

8500 CHF byla zaslána také přímo švýcarským prodávajícím. Pokud stěžovatelka tvrdí, že uvedená faktura neobsahuje zákonné náležitosti uvedené v zákoně o účetnictví, je třeba připomenout, že v podané žalobě naopak tvrdila, že obě faktury (tedy i ta na 8500 CHF) obsahují veškeré náležitosti, které zákon o účetnictví pro účetní doklady vyžaduje. V kasační stížnosti navíc stěžovatelka neuvedla, jaké náležitosti předmětná faktura neobsahuje a ani zdejší soud neshledal, že by některá z náležitostí, kterou § 11 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, pro účetní doklady vyžaduje, chyběla (samozřejmě hovoříme o fotokopii s tím, že originál má švýcarský prodávající). Nejvyšší správní soud má tak v souladu se žalovaným i krajským soudem za to, že stěžovatelka za předmětný automobil skutečně zaplatila 8500 CHF, tato částka pak byla v daném případě celní hodnotou, z níž mělo být zaplacen clo (§ 66 odst. 1 a 2 celního zákona). Namítaná nezákonnost v postupu krajského soudu tedy shledána nebyla a důvod kasační stížnosti uvedený v § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. tak rovněž neobstojí.

Stěžovatelka na závěr zpochybňuje postup žalovaného, který k ceně uvedené na dokladu předloženém stěžovatelkou (tj. 3000 CHF) nepřihlížel, nýbrž stanovil celní hodnotu podle § 72 celního zákona. Při nedostatečné konkrétnosti námitky se lze jen domýšlet, že tím mínila, že se nemohla dopustit přestupku, byla-li cena stanovena nikoliv podle jí předložené faktury, ale úředním postupem. Vzhledem k tomu, že tuto námitku neuplatnila v řízení před krajským soudem, ačkoliv tak učinit mohla, je podle § 104 odst. 4 s. ř. s. nepřípustná, Nejvyšší správní soud k ní nemůže přihlížet ani hodnotit její případnou důvodnost.

Nejvyšší správní soud tak neshledal naplnění žádného z tvrzených důvodů kasační stížnosti, a proto ji jako nedůvodnou zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

Stěžovatelka, která neměla v tomto soudním řízení úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení a úspěšnému žalovanému náklady řízení nevznikly. Proto soud rozhodl, že se žalovanému právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává (§ 60 odst. 1, § 120 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 26. července 2006

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu